

Տէտէկանց վանապատներ :

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Կէշէնէրտէ Պըրուսա գաղլըճա-
լարընա աղլմէթ պուսուրմուշ օլան
Հալիմ վէ Գապուլի վէ Խամայիլ փաշա-
լար հաղաթը Զապու քէրէ Տէրսաա-
տէթէ ալտէթ իյլէմիշէր տիր :

—Թիճարէթ վէ ումուրու Նափիա
նաղըր Էտհէմ փաշա հաղլէթէրի վէ
վիշննա էքսըղիսիօնու իշին նասպ
օլունան գոմիսիօնուն րէյիսի թէյրի-
փաթը Համաի պէյ, վէ գոմիսիօնու
մէղըրուն աղալարընտան զաղըլարը,
խաղիսի Նիւմանուն կիտիպ, մէղ-
քիւր սէրիլի ումուրուն իրալ օլու-
նաճաղ զիդըյմէթ էշեալարը սէշմիշ-
էր տիր :

—Պէշ օն կիւնտէն, Խափիտար իս-
կէլէսիտէն Պաղար պաշը վէ Չամը-
ճաա գատար, Նիդամնտա օմիպիւս
արապալարը իյլէթիտիլէճէյի սէյլէն-
մէքտէ տիր :

—Ճումա ախաբը, Գալթիտա
Պիւպիւ սոգաղընտա վաղը 8 նիւմէ-
րօլու խանէն խըրըղ կիլիպ, խանէ-
տէ նէ քի վար իտի իսէ, քեաֆիէսի-
նի տէ չալըլար տըր :

—Կէշէն ճումա սապաճըր էսէն չիտ-
տէթի պորա էսնասընտա Ֆէնէյ պաղ-
չէսի էօնիտէ պիր չիֆիէ գաեղ
տէլըլիմիշ տիր : Դաեղճը գալըթա-
րըլտը :

—Հաղլէթի Մուհամմէտին ասհա-
պէսիտէն հաղլէթի Օսմանըն էլ Կա-
ղըր իլէ իմա օլունուշ Գուրանը չէ-
րիֆին պիր սուրէթի, Բուսիա իմէ-
րաթօրունուն քիւթուպիսանէսիտէ
մէվճուտ իտուկիլին պիր Բուսիա զա-
ղէթտը Կաղըլ տըր :

Իշ պու զիդըյմէթ քիթապ, պին
իքի Կիւղ սէնէ աղտէմ գալէմէ ալըն-
մը օլունուշ հալտէ Սամարգանտէն
տէրտէթ օլունուշ, Սամարգանտ իւ-
լէմասընտան Գալէմի Շէրիֆ թէսիլէ
օլունուշ, վէ հաղլէթի Օսմանըն պու-
քիթապը օգուրքէն, լիշէֆ օլունուշ
ղունտան աղան գանտէն ալտէս պա-
ղը սահիֆէթի մուսիլէնէ օլունուշ
իմիշ :

—Պուրլար բաթրիլի հաղլէթի
պաղը զապլիլէնէ մախսուտ օլան գա-
բու քէհրասընը նասպ իմիշ օլունուշ,
Պաղը ալ իշին տախի պիր իքիսի գա-
լու քէհրասը նասպ իտէճէք տիր :

—Կէշէն հաթիթ Թօրհանէ գաեղ-
ճըլարընտան իքի նէֆէրի, գաեղլարը
իշինտէ պիրիպլըլէր իլէ գալլախա
թաթուշապ, իշէրինտէն պիրիսի, տի-
կէրինի գաֆասընա գանճա իլէ վու-
րու պէտարալար : Մէրգուլ լուսթախա-
նէտէ միւթէհասիլէն վէֆաթ իյլէմիշ
տիր :

—Բեաւիլ պէյ, միւթէվէֆա Բիւս-
թէմըաա Կէրինէ Զէյնի Պուրնուն-
տաքի տէօրմէխանէնէ միւտիր նասպ
օլունուշ տուր :

—Եշմէն վիլայէթինտէ, Եշմէն իւն-
վանը իլէ Կէնի պիր զաղլէթա թապ ու-
նէշը օլունուշա պաշալար տըր :

—Յուրիս 23 տէ իճրա օլունուշա
ճիլուտու հիւմանուն զիյնէթի միւնա-
սիպէթի իլէ սաաթաղամ հաղլէթէրի-
նին Կալընտա պէյիւք հաղըլըք
կէթիլէթտէ օլունուշ սէյլէնմէքտէ
տիր :

—Ալիսահ էֆէնիտին, Կաղընտա,
23 տէ պէյ վէ Նուրի պէյ իլէ պիրիթ-
տէ, Օսմանըն պիր զաղլէթա չըգա-
րաճաղըր իշիտիլի տիր :

—Թէրամուշ, Գաղըլ բաշաա գատար
բանաւըն, Գաղըլ բաշաա գատար

թէրամուշ, Գաղըլ բաշաա գատար
իշիթմէք իշին
իմիթաղ ալմը օլունուշ գալիլէն պիւ-
տիրիլմէքտէ տիր :

—Թունուղտան Կաղըլարընա նէ-
ղարէն, պու սէնէ Կաղլէթի մէղքիւր-
տէ զիւնտէսիլէ պէրէքէթի սուրէթ-
տէ մահուտ օլունուշ իմիշ, Էյլէ զանն
օլունուշ քի մահուտ լիմըն ֆէվզէլա-
տէ պոլլուղու սայէնիտէ, Թունուտ
հիւքիլմէթի, տէյիլ Կաղըլարընա պորճա-
րընը ֆայիլէրինի վիլէպիլէճէք,
հաթիթա մալլէսիլի տախի էյի պիր
հալէ վաղ իտէպիլէճէք տիր :

—Իրատէյի Շահանէ տէրեալմըն-
ճա, օլունուտան պէյլէ, մէքաթիլի
չահանէ չալիլարէրի, վէ ապըր նէֆէ-
րաթը, պաղաղ իշինէ իշինէն վաթօր-
լարտա 20 փարա Կէրինէ 10 փարա վէ
օֆիլէալ բայէսիլէ գատար օլան զա-
պիլթանլար 20 փարա նալլուն վիլէ-
ճէքէր տիր :

—Լէվլէթ Թայմըգաա օգունուտ-
ղունա նէղարէն, բարա հաղլէթէրի,
գաղըլարընա Անթոնիլին վաթթաթ
իլէ Պապը ալլէ պիր նամէ իրալ իլէ,
Էրմէնի գաթիլիլէրինի րուհանի իշ-
լէրինէ միւտախէն իմէմէսի իշին
տալլէթ օլունուշ տուր :

Բէղա մէղքիւր զաղլէթաա օգուն-
տուղունա նէղարէն, Պապը ալի, պա-
ղը սէֆարէթիսանէրին բորթէթաթ
իլէ իլէմէրի իլէրինէ, Էրմէնի գաթի-
լի բաթրիլինէ լաղըմ կէլէն պէրաթը
վիլմէյէ վէ բաթրիլին մէօհրիսի
թանգալա լիլէթտալի կէթթէր-
մէքտէ իմիշ :

—Բըրիլընտէն ալընա սոն խա-
պէրէրին պէրանընա նէղարէն, Կէշէն-
լէրտէ բաթթաթ սոնա հայտուալ-
ըն, չէհրի մէղքիւր ճիլարընտա
վաղը օլան քէյլէրին միւթէպէրան-
տան իմիշէր : Մէրգուլման խըրըղլար
ալիլ ու կիրիֆթ օլունուշ օլունուշ, Կա-
ղընտա Տէրսաաաթիլ իրալ զաղընա-
ճաղլար տըր : Չաղընա աղճէնիլ պէ-
յիւք գըմը պուլունուշ տուր :

—Սէյլէնտիլինէ նէղարէն, գոլըրա
իլէթի մօխուֆէսի, Օտէսաաա պաշ
կէթթէրմիշ վէ պու ուղուրու խա-
պէր իսթանալ գաթիլիլա նէղարէ-
թինէ պիլթիլիլ տիր :

—Սաֆրանկա յունիս 3 թարիլի
իլէ օլունուշ հալտէ Թէհրանտան իս-
թանալ իրան սէֆարէթիսանէնէ
վարիտ օլան պիր լիլէլարաֆ, իրան
չահը հաղլէթէրինի, սաթթաղամ միւս-
թէլարը Միլըն խան հաղլէթէրինէ,
Նիդամ-Կալմիլ (բարեկարգի) իւն-
վանըն վիլմիշ օլունուշա պիլթիլիլ
տիր :

Մէղքիւր լիլէլարաֆըն ալթընտա
սաթթաղամըն իմիշա պուլունուշ տա
տըր :

—Կէշէն բաղար իրթէսի կիւնիւ,
թէրամուշ, Գաղըլ բաշաա գատար
նըն ալթըլարընտա օն իլէ րէն գա-
տար պարիլիլ չաթլարընա տըր : Մէղ-
քիւր զաղլարըն հայլմանլար, տէրման-
սըլըրտան Էյլիլիլ տիր, վէ պու-
տա լիլէլար տիր, չիւքիլ, անճաղ 20
քիլի ալթալիլ պիր արապաա չօգ-
տէֆա 70-80 տուտ գաղլու օլունուշ
տա վէ պու հալտէ արապաա պիր
մէրքէլտէն տիլէր պիր մէրքէլէ կէ-
թիլար, քիլէրինտէ զաղլարըն հայլմանլար
աթթաթ Էյլիլ հալլինէ կիրիֆթա օ-
լունուշ, ինտաֆ սահիպէրինի մէրհամէ-
թին լիլէլար իլէլմէքտէ, հէլէ օլ Կա-
ղընտան չըգաղլարը վաղըլմ,
հայլմանլարըն չէքթիլէրի զահմէթ վէ

Կորկունուշ լիլէլար օլունուշ տէրէ-
ճէտէ տիր :

—Բուլմէի չըմէնտէրէրին իմիլի-
Կաղ սահիպ պարան տը Հիլը, Տէրսա-
տէթ վէ ճիլար մահէլէրին միւթէմ-
մէլ պիր խարիլմասըն թանղիմ, վէ
վիլէնա սէրիլի ումուրուն վաղ օ-
լունուշա զըմընտա իւշ պին լիլա ի-
թա իլէլմիշ տիր :

—Չաթը հաղլէթի չահանէնիլ իլ-
րօպաա Կոլմուղ իտէճէլին տա-
լիլ վուղու պուլան հալաթիսի Պըրի-
մէլ զաղլէթաթ լիլէքաղալարաղ,
«Հաղլէթի իլաաթիլին իլրօպաա
Կոլմուղու պիր գալ տէֆա Կաղըլ-
միշ վէ Կալանա չըգաղլարըն իսէ տէ,
իլէրունտէ վիլէնաաա գիլաա օլունու-
ճաղ սէրիլի ումուրուն միւնաթիլի
իլէ, Տէրիաաաթիլ տէն Կալ չըգա-
ճաղլար տըր : Վիլէնաաա Կաղըլ-
լարըն կէթէ, պու ողըրտա, զաթը
հաղլէթի չահանէ, իմէրաթիլ Կաղըն-
աա լիլէֆ հաղլէթիլի լիլաաթիլ-
տան մախսուտէն տալլէթ օլունուշա
աղը» տէմիշ տիր :

—Իմարաթիլ նամ իլմիտ զաղլէթա-
սընը Լարիսաաա ալթալ իլէլար
հալաթիլ կէթէ, գըրք իլիլաթիլ միւ-
րէքէպ պիր հայտուտ ֆըրգասընը,
Կալիսի իսթաթ վէ խըրիլիլաաաա ի-
պարէթ պուլունան Տոմօքո նամ գա-
րիլիլ պաաղ, Կալիսի տէթթիլ
քիլիլ լիլէֆ իլէլէք, վէ իւշ աթթիլ
տալիլ լիլէթապ պէրապէր կէթիլ-
տիլ քիլէր վէ ճիլար գաթիլտէ գո-
նուն պէլէնէ պիր չօպան, սիւրիւ-
սիլ իլէ պէրապէր զալլ օլունուշ իտու-
կիլտէն, անըն տա հայտուտալ լիլա-
աթիլտան սիւրիլիլ կէթիլ իլիլ-
տիլիլ անլալըմիշ տըր :

—Ճիլմէնի մալիլ օլունուշ իլիլէ,
պիր միւտտէթտէն պէրու, Տէրսաա-
տէթ վէ ճիլար քէյլէրինտէ էլիլ
ֆիլաթը զիլաաթիլ Կիլիսիլիլ լիլի,
Շու քէյլիլիլ, չէհրիլ լիլիլ Պէսիլ
պէյ էֆէնիլ հաղլէթէրի, նաղարըն Է-
հմիլիլէթա ալարաթ, վէ պիր լիլաթ
իսթիլ լիլաթը Կալմիլ իլիլաթիլտան սոն-
րա, գաաապ Էսնաֆընը միւթէթիլ
լիլաթընտան աղաղլարըն պիր արապ
կէլէրէք պիր գոլմանա լիլէլիլ ի-
լէ, աղիաթ սահիլիլ տաաա տիլարտան
կէլմէլտէն մուղաաթիլ իսթիլ ալա-
րաթ սահիլիլիլ Էսնաֆիլ իլիլ վէ
տէսիլիլ գոլլանաաթ գոնունլարը-
նը զալլէթ Կալմէն պէրալ իլէ քեաթիլ
էլիլիլտէն ալթա, սոնաաա Էսնաֆիլ
իսթիլտիլիլ ֆիլաթա վիլմէքտէ վէ
անլէր տալիլ օլ վէճէլ լաղա սաթ-
մաթա օլունուշա լիլաթընտան իս-
ղէրինէ, Էյլիլիլ իլիլ միլիլ միլաթի-
լիլ, գաաապ Էսնաֆընը իլէրի կէլիլ
լիլաթընտան աղաղլարըն, Շէհրիլ
Էսնաթիլիլ ճէլապ պիրլէ, պունտան
պէյլէ, գըլըրըք պէյ, գաաաա
տէթթ պուլուղ, գոլուն տէթթ պու-
լուղ զալլ սաթլիլաաաա տալիլ գաաապ
Էսնաֆընը միւթէպէրինտէն սէնէտ
ալթը վէ Էսնաֆիլ մէրգուլմէնիլ քէթ-
իլաաաաա աղ իլիլիլէք Էրպապը
տիրալէթ վէ ինտաֆիլտան հաթիլ Ալի
պէյ քէթիլիլաա նասպ իթիլիլիլ
տիր :

—Թարապալունա Շաթաա պիր տիլ-
քանտէն ալթէլ զուհուր իլէ, իթիլի-
սալիլտէ պուլունան վէ տէրունտէ
քիլիլիլ լիլաթ պարաթ մէլմուտ օլան
պիր մալլէնէ սիլաթիլ իթիլիլտէն,
մէղքիլ պարաթ ալթէլ ալմաղա,
Կալմէն մահէլիլտէ պուլունան քէ-
տանտէն օն Կէթիլ լիլիլ լիլէֆ օլմիշ

վէ Կիւղ նէֆէր տալիլ ալ չօգ Կաղա-
լանմիշ տըր :

—Խըտիլ Մըսըր հաղլէթիլիլ իլիւ-
քիլալէրինէ մախսուտ օլան Մահրուս
նամ վարօր, տէրունտէ խըտիլ հաղ-
լէթիլիլ մախսուտ իպարալմ բա-
շա վէ վալիլտէյի միւթէլէրէմէսի վէ
ֆալաթ բաա հաղլէթիլիլ պուլուն-
տուղու հալտէ, չարէնպիլ ուապաճըր
իսթանալա վաալ օլունուշ տուր :

Մէղքիլ վարօր իսկիլտէրունտէն
իսթանալա էլլի սաաթտան կէլմիշ
տիր :

—Իշ պու բաղար իրթէսի կիլէսի
Գուրու չէլմէտէ հարիլ զուհուր իլէ,
միւթէվէֆա Մէհմէտ Ալի բաշանըն
Կաղըլ միւթէլէրէք օլունուշ տուր :

—Ալաֆրանկա յունիս 1 թարիլի
իլէ իլիլաթիլտէն չու վէճէլ իլէ Կաղըլմիշ
տըր :

Պիր ալտան պէրու պուրաաա հիւքմ
իթմէքտէ օլան գուրաթլը, մահաա-
լաթմիլըն պիլիլաթ գըմընը խարապ
իթալի, Չիֆթ ճիլէր ումուրուն զիլաաթ-
սիլլէ մէյիլա վէ միւթէտէր պիր հալ-
տէ տիրլէ : Վաղըն պունտան իլիլ
կիւն աղտէմ չօգ Կաղըլ կէլիլ, ֆա-
ղաթ պու Կաղըլ, չիլմիլ Էրմէն-
լէր վէ Կալաա կէլէնէրտէ օլան Է-
քիլիլէք մէթէլա, գոգօրու, տալլ վէ
սոնամ Էքիլիլիլ էլլի տիր :

—Իքիլիլ օրտուլիլ Հիլմանուն օր-
տուկաա օլան Շուալաաա հէր սէնէ
օլունուշ կիլիլ, պու սէնէ տալիլ պիւ-
լիլ մահաթալար իթմէք իլիլ հաղըլ-
լըք կէթիլիլտէ տիր :

Թունա Կալլէթիլտէ պուլունան
լիլապալար Շուալաաա ճէմ օլմալարը
զըմընտա էմր ալալ իլիլիլիլ տիր :

Իտիլիլտէ տալիլ լիլաթիլ աթթիլէր
սէնէլիլ լիլալ իլիլիլ իճրա իլիլիլիլ
տիր :

—Իշ պու սաղ սապաճըր, Չէլիլին
կէթիլիլ Կաղըլաաաա, իլիլ նէ-
ֆէր Բուլմէի, Բուլմէիլիլ, Պուլ-
ղար բաթրիլիլ Կաղըլ օլունուշ
աթթիլ հաղ զընտա մաաղաա իթալ,
պիրիսի, Կիլիլիլ գաաա իլէ վալապ
է օլունուշ տիր :

Գաթիլիլ մէրգուլ, զալլէթ միւթէ-
տալապ պիր մէլիլաթիլ տիր : Գաթիլ
ալալ ու կիրիֆթ օլունուշ տուր :

—Դըլմիլ օլունուշ չու վէճէլ իլէ Կա-
ղըլմիշ տըր :

Մալիլ օլունուշ վէճէլ իլիլ, գա-
ղաթըտա պէրէքթ իլիլալ ալէա կիւլ
Կաղըլ չըգա, վէ սալիլ պունտան պաշ-
գա պիր սանաթլը օլմաալ, գաղա-
միլըն լիլէթիլ Էսնաֆիլ պունա իլէ
կէլիլիլ : Պու սէնէ, Էյլիլիլ սէնէլէր
պաղաթաթ, կիւլ Կաղըլ չօգ վէ ճիլիլ
էյիլ չըգաաա, Դըլմիլ սոնաաաաա,
կիւլիլ զէտէլէնտիլ վէ իլիլ ալտան պէ-
րու հիւքմ իտէն գաղաթլըք մէղքիլ
Կէրիլ մահաթաաաա իսթալ իլիլալ

Կաղըլ կէլմէլիլտէն, պուլաալ
վէ գոգօրու մահաթլիլիլ տալիլ
լիլէլիլտէ տիրլէր : Հալալար Էր-
սըճաթ, տաաաաաաա տէրէճէտէ ու-
ճաթ կիլմէլիլ տիր : Իլիլ օն կիւնէ
գատար Կաղըլ կէլմէլիլ օլունուշ
սէ, մահաթաաաա լիլէթիլ սո-
րէլտէ զալ օլունուշ տըր : Պուրաաա
ումուլ սուրէլտէ ֆաղըլըք վէ սէ-
ֆիլիլ Կաղըլ իլիլաթիլ տիր :

ԻԼԱՆԸ ՄԱՍՍՈՒՆ

Վարիտաթ վէ մաաթիլաթ Տէվ-
լէթիլ ալիլիլ պու սէնէլիլ միւթաղ-
նէսիլաա զուհուր իտէն Կիւղ էլլի իւշ
պին տէթթ Կիւղ գըրգ սէքիլ քէնէ
ալթա պաղը մէսաթիլիլ միւթիլմէլիլ է

